

درس ۱۶ (پیروزی فرهنگ بر شمشیر)

۱ پس از هجوم مغولان به ایران چه کسانی با به جان خریدن خطرهای زیاد به مغولان نزدیک شدند؟
دانشمندان و بزرگان ایرانی.

۲- چرا پس از هجوم مغولان، بزرگان و دانشمندان ایرانی به مغولان نزدیک شدند؟ آنها می‌کوشیدند که خوی خشن و ویرانگر بیابانگردان مغول را مهار کنند و مانع خونریزی بیشتر شوند. بزرگان ایرانی همچنین تلاش می‌کردند که مغولان را با فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی آشنا کنند و راه و رسم کشورداری را به آنان بیاموزند.

۳- خواجه نصیرالدین طوسی که بود؟ یکی از برجسته‌ترین دانشمندان مسلمان ایرانی بود که به عنوان مشاور هلاکو خان احترام بسیار یافت. او در جریان لشکرکشی هلاکو، تلاش زیادی برای حفظ جان مردم و کاهش قتل و غارت‌های مغولان کرد.

۴- رصدخانه مراغه به همت چه کسی و به چه منظوری ساخته شد؟ به همت خواجه نصیرالدین طوسی و تشویق هلاکو ساخته شد. این رصدخانه تبدیل به یک مرکز علمی و تحقیقاتی عظیم شد که منجمان و دانشمندان زیادی در آن فعالیت می‌کردند. رصدخانه مراغه به وسایل اخترشناسی و کتابخانه بزرگی مجهز بود.

۵- خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی که بود و چه کرد؟ یکی از سیاستمداران و دانشمندان نامدار ایرانی در دوره مغول، خواجه رشیدالدین فضل‌الله بود که خدمات فرهنگی و اجتماعی فراوانی انجام داد و او به عنوان پزشک به دربار ایلخان راه یافت و علاقه بسیاری به عمران و آبادی و انجام کارهای خیریه داشت.

۶- بنای ربع رشیدی به همت چه کسی، چگونه و در کجا تأسیس شد؟ خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی در تبریز بود که شامل موسسات مختلف مانند مسجد، مدرسه، بیمارستان، خانقاه و کتابخانه می‌شد.

۷- مغولان پیرو چه ادیانی بودند؟

عده‌ای از آنها به آیین گذشتگان خود اعتقاد داشتند و گروه دیگری پیرو آیین بودایی و دین مسیحیت بودند.

۸- چرا مبلغان بودایی و مسیحی در ترویج و گسترش آیین خود در ایران موفقیت چندانی کسب نکردند؟

زیرا مردم ایران اعتقاد محکمی به اسلام داشتند. سرانجام بر اثر کوشش عالمان و وزیران ایرانی، ایلخانان به دین اسلام در آمدند و مسلمان شدند.

۹- ایلخانان مغول چگونه به فرهنگ و تمدن ایران علاقه مند شدند؟ بر اثر تلاش‌های بزرگان و عالمان ایرانی،

سرانجام پس از چند دهه ایلخانان مغول به فرهنگ و تمدن ایران، علاقه‌مند شدند و برای عمران و آبادی تلاش کردند

۱۰- اقدامات غازان خان را بنویسید؟ به تشویق و راهنمایی وزیر خود خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی اقدام به اصلاح امور اداری، مالی و قضایی کرد - برای عمران و آبادانی تبریز بسیار کوشید.

۱۱- در زمان غازان خان چه بناهایی ایجاد شد؟ در روزگار او نشب‌غازان در تبریز با دوازده بنای مهم مانند

بیمارستان، مسجد، کاخ، مدرسه، کتابخانه و ... بر پا شد. هم‌زمان در بسیاری از شهرها مسجدی بزرگ و در کنار

آن گرمابه‌ای برای تأمین هزینه نگاهداری مسجد ساختند.

۱۲- سلطان محمد خدابنده که بود و چه کرد؟ سلطان محمد خدابنده (ا ولجایتو) جانشین غازان خان بود. او به

پیشنهاد وزیرش خواجه رشیدالدین فضل الله، پایتخت را به سلطانیه منتقل کرد و موجب آبادی آنجا شد.

۱۳- بناهای دوران ابوسعید آخرین ایلخان مغول از چه نظر کم نظیر هستند؟

این بناها از نظر عظمت و بلندی کنبدها و ایوان ها کم نظیرند. گچبری و کاشی کاری های زیبا و اعجاب انگیز بناهای مذکور، حاکمیت از ذوق و نبوغ معماران ایرانی در آن زمان دارد.

۱۴- چرا شاهرخ پسر تیمور، راه پدر خود را ادامه نداد؟ چون تحت تأثیر فرهنگ و تمدن ایران قرار داشت.

۱۵- چرا در زمان شاهرخ تعداد زیادی از شاعران و هنرمندان به هرات آمدند؟

به سبب توجه و علاقه ی شاهرخ به ادب و هنر.

۱۶- گوهر شاد که بود و چه کرد؟ همسر شاهرخ از زنان نیکوکار بود که به عمران و آبادی توجه داشت. او بناهای

متعددی در هرات و مشهد ساخت که مسجد گوهرشاد در جوار حرم حضرت امام رضا(ع) یکی از آنهاست.

۱۷- در دوره تیموریان کدام هنرها شکوفا شد؟ هنر نگارگری (نقاشی) و خوشنویسی شکوفا شد و نگارگران و نقاشان

آن زمان آثار هنری ارزشمندی از خود به جای گذاشتند.

۱۸- شاهنامه ی بایسنقری چگونه اثری است؟ یکی از نفیس ترین نسخه های کهن شاهنامه است که به سفارش

بایسنقر میرزا، شاهزاده ی تیموری نگارگری و تذهیب شد. این اثر از نظر کتاب آرایی و ارزش هنری، اهمیت فراوانی

دارد.

* یکی از برجسته ترین دانشمندان مسلمان ایرانی که مشاور هلاکوخان بود..... است. (خواجه نصیر الدین

طوسی)

* یکی از کارهای ارزشمند خواجه نصیر ساختن..... بود. (رصدخانه مراغه)

* معروف ترین کتاب خواجه رشیدالدین فضل الله..... بود. (جامع التواریخ رشیدی)

* یک نمونه بسیار مهم از عمران و آبادی و انجام کارهای خیریه، بنای..... در تبریز بود. (ربع رشیدی)

* -جانشین غازان خان..... بود که به عمران و آبادانی علاقه مند بود. (سلطان محمد خدا

بنده)

* اولجایتو در سلطانیه آرامگاهی برای خود بنا کرد که به..... معروف است. (کنبه سلطانیه)

* در زمان شاهرخ شهر..... به پایتختی تیموریان انتخاب شد. (هرات)

کمال مطالعات اجتماعی سجاد پودینه

@motaleat1400

@Sajadpoudineh

